

Напрямки подальшого дослідження можуть бути пов'язані з вирішенням наступних завдань:

- визначення параметрів геометрії резервуару та зміни фізико-механічних властивостей матеріалу, з якого виготовлено резервуар, в процесі його експлуатації;
- розробка методики визначення значень f_{ij} переміщень в контрольних точках;
- програмна реалізація методики розрахунку напруженно-деформованого стану резервуарів.

Література

- [1] Клюев В. В. Неразрушающий контроль и диагностика // В. В. Клюев и др. - М.: Машиностроение, 2003 - 658с.
- [2] Неруйнівний контроль. Ультразвуковий контроль. // Ч. 1. Загальні вимоги (EN 583 - 1:1996) ДСТУ EN 583-1-2001 - К.: УТНКТД, 2003 - НСУ.
- [3] Горицкий В. М. Техническое диагностирование стальных сварных резервуаров с использованием УЗК и метода магнитной памяти металла // В. М. Горицкий, В. В. Гречишкін// Безопасность труда в промышленности. - 2000 - №2 - С. 41 - 43.
- [4] Олійник А. П. Математичні моделі процесу квайстаціонарного деформування трубопровідних та промислових систем при зміні їх просторової конфігурації. Наукове видання // А. П. Олійник - Івано-Франківськ, ІФНТУНГ, 2010 - 320с.
- [5] Заміховський Л. М. Метод та система контролю зміни напруженено-деформованого стану матеріалу стінок вертикальних сталевих циліндрических резервуарів. Наукове видання // Л. М. Заміховський, Х. В. Паньків, Ю. В. Паньків - Івано-Франківськ, ІФНТУНГ, 2015р. - 168с.

ПРО ДЕЯКІ МОМЕНТИ ЗУПИНКИ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ СИМЕТРИЧНИМ СТІЙКИМ ПРОЦЕСОМ

¹Осипчук Михайло, ²Портенко Микола

¹Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,

²Інститут математики НАН України

¹myosyp@gmail.com, ²portenko@imath.kiev.ua

Покладемо для фіксованих $c > 0$ і $\alpha \in (1, 2]$

$$g(t, x, y) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-ct\xi^\alpha} \cos \xi(y - x) d\xi, \quad t > 0, \quad x \in \mathbb{R}, \quad y \in \mathbb{R}. \quad (1)$$

Існує стандартний марківський процес $(x(t), \mathbb{P}_x)$ на $(\mathbb{R}, \mathcal{B}(\mathbb{R}))$ такий, що

$$\mathbb{P}_x(\{x(t) \in \Gamma\}) = \int_{\Gamma} g(t, x, y) dy, \quad t > 0, \quad x \in \mathbb{R}, \quad \Gamma \in \mathcal{B}(\mathbb{R})$$

Розглянемо наступні моменти зупинки

$$\tau^0 = \inf\{s \geq 0 : x(s) = 0\} \quad \text{та} \quad \sigma = \inf\{s \geq 0 : x(s)x(0) \leq 0\}$$

і функцію

$$g^*(t, x, y) = g(t, x, y) - g(t, -|x|, |y|)$$

визначену для $t > 0, x \in \mathbb{R}_0$ та $y \in \mathbb{R}_0$ ($\mathbb{R}_0 = \mathbb{R} \setminus \{0\}$).

Якщо $\alpha = 2$, то $\mathbb{P}_x(\{\tau^0 = \sigma\}) = 1$ для всіх $x \in \mathbb{R}$ і

$$\mathbb{P}_x(\{x(t) \in \Gamma\} \cap \{\tau_0 > t\}) = \int_{\Gamma} g^*(t, x, y) dy \quad (2)$$

при $t > 0, x \in \mathbb{R}_0, \Gamma \in \mathcal{B}(\mathbb{R}_0)$.

Якщо ж $1 < \alpha < 2$, то $\mathbb{P}_x(\{\tau^0 > \sigma\}) = 1$ при $x \in \mathbb{R}_0$ і рівність (2) не виконується.

Позначимо через $(x^0(t), \mathbb{P}_x^0)$ і $(x^*(t), \mathbb{P}_x^*)$ марківські процеси на $(\mathbb{R}_0, \mathcal{B}(\mathbb{R}_0))$ ймовірності переходу яких задаються, відповідно, лівою і правою частинами рівності (2). Досліджені деякі властивості цих процесів, зокрема, знайдено їх оператори потенціалів, розподіли випадкових величин τ^0 і τ^* (остання – це тривалість “життя” процесу $(x^*(t))_{t \geq 0}$) і показано, що розподіли величин τ^* і σ різні.

ПРО СТІЙКІСТЬ ТОРОЇДАЛЬНОГО МНОГОВИДУ

¹Перестюк Микола, ²Перестюк Юрій

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

¹perestyuknn@gmail.com, ²perestyuk@gmail.com

Якщо динамічна система

$$\frac{dx}{dt} = X(x), \quad x \in R^{n+m},$$

має квазіперіодичну траєкторію

$$x(t) = f(w_1 t, w_2 t, \dots, w_m t) = f(\varphi_1, \varphi_2, \dots, \varphi_m)$$

то замикання її породжує тороїdalний многовид.